

**INSTITUTUL DE FILOSOFIE ȘI PSIHOLOGIE
„CONSTANTIN RĂDULESCU-MOTRU”**

**PLAN DE CERCETARE
PENTRU ANUL 2022**

I. SECȚIA DE FILOSOFIE

PROGRAMUL DE CERCETARE NR. 1

Denumire: *APLICAȚIILE TEORIEI CATEGORIILOR ÎN FILOSOFIA CONTEMPORANĂ*

Durata: 2015-2020 (prelungire 2021-2024)

Coordonator: Acad. MIRCEA DUMITRU

Stadiul actual al cunoștințelor: În filosofie în general, urmare a travaliului ultimilor ani, încercări de clarificare și sistematizare a construcțiilor categoriale în relație cu diferite domenii de cercetare au relevat o tensiune între acestea și o relativizare a statutului teoretic al ceea ce se înțelegea, clasic, prin „categorie”. În plus, concepte fundamentale ale științelor tari precum fizica teoretică, astrofizica, biologia etc. necesită o reconsiderare prin excelență filosofică. O consecință imediată a acestor mișcări cere, de asemenea, o evaluare și din perspectivă axiologică și etică pentru că efectele rezultatelor unor cercetări pot avea un impact major asupra entităților decizionale. Așadar, investigarea felului cum interacționează perspectiva categorială ca modalitate de sintetizare și abstractizare a „lumii” la diferite niveluri cu filosofia contemporană poate oferi nu doar arii de aplicație a teoriei categoriilor, ci, mai ales, poate dezvălui perspective asupra lumii și umanului, până acum, necercetate.

Scopul programului: Cercetarea filosofică din perspectiva posibilității teoriei categoriilor la intersecția cu rezultatele filosofiei contemporane, în special cu ansamblul conceptelor fundamentale ale epistemologiei, logicii, istoriei filosofiei universale, filosofiei culturii, filosofiei românești și ale celorlalte discipline corelate.

Rezultate scontate: Elaborarea de studii, și, eventual, monografii, comunicări științifice, articole de dicționar referitoare la categoriile filosofice contemporane și la teoria categoriilor.

Modul de valorificare a rezultatelor cercetării: Studii și comunicări publicate în „Revista de filosofie” și „Revue roumaine de philosophie”; în publicațiile anuale ale institutului, ca: Probleme de logică, Studii de istorie a filosofiei universale, Studii de istorie a filosofiei românești, și, de asemenea, în lucrarea de tip „dicționar”, Categoriile filosofiei contemporane.

Colectivul de cercetare: Mircea Dumitru, Marius Dobre, Gica Victor, Popescu Dragoș, Dominic Ștefan Georgescu, Șerban Nicolau, Mihai Popa, Henrieta Anișoara Șerban, Adrian Niță; Ion Tănăsescu, Claudiu Baci, Sergiu Bălan, Augustin Marius Drăghici, Erwin Kesler; Marian Panait; Mona Mamulea, Viorel Cernica, Zănel Titus Lateș, Ovidiu Gelu Grama, Adrian Mircea Dobre, Popa Mihaela, Eugeniu Nistor.

Numărul de proiecte de cercetare din cadrul PROGRAMULUI NR.1: 4 proiecte

PROIECTUL NR. 1

Titlul proiectului: *Aplicațiile teoriei categoriilor în logica simbolică*

Titular de proiect: Dr.Marius Dobre (numit la solicitarea Directorului si aprobat în ședința de plen a Institutului, întrucât Directorul îndeplinește sarcini manageriale)

Durata: 2015-2020 (prelungire 2021-2024)

Stadiul actual al cunoștințelor: în perioada contemporană, există dezvoltări în numeroase teorii logice și filosofice ale problemei categoriilor; de asemenea, s-au acumulat numeroase interpretări logico-simbolice și dialectico-speculative ale categoriilor clasice și moderne și au apărut și investigații cu profil clasico-tradițional de reinterpretare a categoriilor și de integrare a vechilor categorii și concepte în logica și filosofia contemporană.

Justificarea cercetării: cercetarea urmărește creionarea unui tablou cât mai complet al teoriei categoriilor logico-filosofice în abordări logice și filosofice contemporane, cât și revalorificarea contemporană a unor teorii categoriale clasice și moderne; pentru perioada contemporană, vor fi dezbătute probleme conceptuale ale logicii intuiționiste și neointuiționiste, dezvoltări axiomatice în logica românească, iar în ce privește revalorificarea contemporană a unor teorii categoriale mai vechi, vor fi discutate puncte de vedere ale logicii lui Aristotel sau ale logicii lui Hegel.

Forme de valorificare a cercetărilor:

a) – elaborarea de studii și articole pentru publicațiile:

- „Revista de filosofie”;
- „Revue roumaine de philosophie”;
- Cercetări filosofico-psihologice;
- Studii de istoria filosofiei universale;
- Studii de istoria filosofiei românești;
- Probleme de logică;
- Studii de teoria categoriilor;

b) – editarea unui *Dicționar* de categorii și concepte fundamentale ale filosofiei contemporane;

c) – prezentarea de comunicări științifice la sesiunile anuale ale institutului.

Colectivul de cercetare: Mircea Dumitru, Marius Dobre, Viorel Vizureanu, Victor Gica, Dragoș Popescu, Dominic Ștefan Georgescu, Șerban Nicolau, Ovidiu Gelu Grama

Numărul temelor din cadrul PROIECTULUI NR. 1: 8 teme.

TEME DE CERCETARE incluse în Proiectul nr. 1 pentru 2022:

1. Mircea Dumitru, *Relaționismul semantic: metafizica și logica*
2. Marius Dobre, *Probleme și concepte în logica informală*
3. Viorel Vizureanu, *Evoluția unor concepte și probleme brouweriene în dezvoltările intuiționismului matematic din a doua jumătate a secolului XX*
4. Dragoș Popescu, *Dispozitive categoriale, dispozitive tehnice, dispozitive sociale*
5. Victor Emanuel Gica, *Semnificația logică a interpretării opoziției contrare și contradictorii la nivel categorial și judicativ din perspectiva lui Constantin Noica*
6. Ștefan-Dominic Georgescu, *Concepte cu rol de conectori logici specifici filosofiei dialectico-speculative hegeliene*
7. Ovidiu Gelu Grama, *Istoria conceptelor și fenomenul schimbării semantice*
8. Șerban Nicolau, *Neoaristotelismul românesc (partea a II-a)*

PROIECTUL NR. 2

Titlul proiectului: *Aplicațiile teoriei categoriilor în epistemologia contemporană*

Titular de proiect: Marius Augustin Drăghici

Durata: 2015-2020 (prelungire 2021-2024)

Stadiul actual al cunoștințelor: Dincolo de problematica în sine a unei teorii a categoriilor „în genere”, epistemologia contemporană se vrea vastul domeniu de reflectare (filosofică) actuală a presupuzițiilor, rezultatelor și proiecțiilor științelor (în special „tari”) operând cu concepte fundamentale precum: spațiu-timp, materie, anorganic, organic etc. și, mai ales, cu natura relațiilor și raporturile dintre acestea. Trebuie știut faptul că în ultimele decenii rezultatele, dar mai ales teoriile formulate în zona acestor științe dezvăluie o adevărată „mutație” la nivel conceptual și chiar instrumental. Un curent important al epistemologiei de astăzi (unde se regăsește și epistemologia analitică) pretinde o apropiere mai performantă de *probleme* ale filosofiei științei utilizând, totuși, instrumente austere precum analiza logică. Deși, de câteva decenii, suntem martorii poate celei mai dinamice perioade în ceea ce privește multiplicarea și diversificarea cunoștințelor, epistemologia actuală oferă o imagine în general neunitară și problematică asupra locului și rolului științei/științelor în universul umanului. Statutul însuși al epistemologiei de astăzi este într-o perioadă de redefinire.

Justificarea cercetării: Dacă nu luăm în discuție idealul de căpătâi al Teoriei categoriilor, o teorie a categoriilor asumă, în principiu, rolul unificator și de sistematizare a unui corp de cunoștințe aparținând unui domeniu de cercetare. Dată fiind dinamica extraordinară și eterogenitatea cunoștințelor diferitelor domenii ale științelor, o încercare de reformulare propedeutică a cadrului conceptual fundamental care susține aceste domenii ar putea avea două sensuri: susținerea unui demers (nu numai autoreflexiv) cu privire la însăși posibilitatea unei teorii (filosofice) a categoriilor și problematizarea, potențarea chestiunilor care privesc, în final, referențialul, domeniul de realitate la care se referă conceptele „fluide” ale științelor contemporane. Așadar, o „aplicație” a teoriei categoriilor la epistemologia contemporană pare modalitatea cea mai eficientă prin care pot fi înțelese mai adecvat atât raporturile dintre științe cât, mai ales, dinamica reformulărilor conceptuale de la nivelul acestora. În plus, însăși chestiunea filosofică privitoare la posibilitatea unei teorii a categoriilor ca atare poate primi răspunsuri cel puțin instructive în umra acestui demers.

Forme de valorificare a cercetărilor: Modalitățile prin care vor fi puse în valoare rezultatele cercetărilor constau în prezentarea acestora în cadrul unor sesiuni de comunicări, conferințe și simpozioane organizate de Institut și/sau de Academia Română (de pildă, conferințele bianuale ale CRIFST/DLMFS), congrese naționale și/sau internaționale de filosofie etc. În ceea ce privește diseminarea cercetărilor, revistele de filosofie și volumele elaborate în cadrul Institutului de Filosofie și Psihologie și publicate la Editura Academiei reprezintă spațiul cel mai generos de prezentare a acestor rezultate; în afară de acestea, participarea cercetătorilor la congrese internaționale, conferințe naționale etc. oferă posibilitatea publicării lor în volumele specifice.

Colectivul de cercetare: Henrieta Anișoara Șerban, Marius Augustin Drăghici, Marian Panait.

Numărul temelor din cadrul PROIECTULUI NR. 2: 4 teme.

TEME DE CERCETARE incluse în Proiectul nr. 2 pentru 2022:

1. Marius Drăghici, *Concepte matematice în Critica rațiunii pure a lui Kant*
2. Marian Panait, *Virtuți cardinale și virtuți teologice*
3. Henrieta Anișoara Șerban, *Dezbateri contemporane despre "eșec" și "succes" în epistemologie*
4. Sergiu Bălan, *Ideea de raționalitate ecologică în epistemologia evoluționistă*

PROIECTUL NR. 3

Titlul proiectului: *Perspective filosofice contemporane asupra aplicațiilor teoriei categoriilor*

Titular de proiect: Ion Tănăsescu

Durata: 2015-2020 (prelungire 2021-2024)

Stadiul actual al cunoștințelor: Problema aplicațiilor gândirii categoriale, a modului în care se cristalizează fiecare domeniu teoretic și practic în jurul a câtorva concepte fundamentale, ireductibile, constituie una dintre marile teme ale gândirii filosofice care nu și-a pierdut din actualitate în gândirea contemporană. Tema amintită a constituit o problemă centrală a gândirii germane neokantiene preocupate să analizeze aplicațiile reflecției categoriale în domeniul teoretic și practic și a definit întreaga operă a lui Nicolai Hartmann care nu a oferit doar o perspectivă proprie asupra gândirii categoriale în ontologie și gnoseologie, ci a aplicat în mod original analiza categorială în domeniul eticii, esteticii sau al filosofiei istoriei. De asemenea, Heidegger și Husserl au adus contribuții notabile în perimetrul gândirii categoriale, ale cărei aplicații se manifestă de asemenea sub multiple forme în mereologia și în filosofia minții contemporane, dar și în estetică și în critica postmodernă a culturii. În acest mod aplicativitatea gândirii categoriale apare ca fiind una dintre preocupările de bază ale gândirii filosofice contemporane.

Justificarea cercetării: Proiectul își propune să acopere o lacună în literatura de specialitate de la noi care s-a preocupat puțin de modul în care a fost aplicată gândirea categorială atât în operele unora dintre cei mai importanți gânditori contemporani, cât și în cadrul unor preocupări filosofice conturate preponderent în ultimele decenii (funcționalismul, ontologia minții, mereologia etc.). În cadrul proiectului este pus un accent deosebit pe studiul aplicațiilor gândirii categoriale în filosofia germană contemporană, unul dintre cele mai fertile spații culturale în dezvoltarea acestei problematice. În același timp, va fi urmărit modul în care se aplică gândirea categorială în estetică și postmodernism, în psihanaliza și psihologia filosofică contemporană. Este vorba de teme intens cercetate în ultimele decenii, în raport cu care s-au constituit tendințe interpretative bine conturate, care trebuie asimilate de orice comunitate de cercetători care vrea să țină pasul cu cercetarea filosofică contemporană. Dincolo de aceasta, dat fiind specificul abordării istorice în filosofie, în proiect se va acorda o atenție deosebită

fundamentelor categoriale ale istoriei filosofiei: raportul dintre istoric și sistematic, dintre istoria filosofiei ca istorie a sistemelor și ca istorie a ideilor și problemelor filosofice, fundamentele categoriale ale hermeneuticii contemporane etc. Este vorba de teme intens cercetate în ultimele decenii, în raport cu care s-au constituit tendințe interpretative bine conturate, care trebuie asimilate de orice comunitate de cercetători care vrea să țină pasul cu cercetarea filosofică contemporană. Proiectul este realizat de cercetători recunoscuți, cu o bogată experiență în domeniu și care s-au remarcat de-a lungul timpului prin rezultatele obținute în cadrul cercetărilor întreprinse.

Forme de valorificare a cercetărilor:

a) – elaborarea de studii și articole pentru publicațiile:

- „Revista de filosofie”;
- „Revue roumaine de philosophie”;
- Studii de istoria filosofiei universale;
- Studii de istoria filosofiei românești;
- Probleme de logică;
- Teoria categoriilor;

ca și pentru alte reviste de specialitate indexate BDI sau ISI.

b) elaborarea unor monografii asupra temelor cercetate

c) – prezentarea de comunicări științifice la sesiunile anuale ale institutului, și la conferințe naționale și internaționale.

Colectivul de cercetare: Claudiu Baci, Sergiu Bălan, Erwin Kesler, Ion Tănăsescu, Adrian Niță.

Numărul temelor din cadrul PROIECTULUI NR. 3 : 4 teme.

TEME DE CERCETARE incluse în Proiectul nr. 3 pentru 2022:

1. Ion Tănăsescu, *Fundamentele istoriografiei filosofice. I. Istoria filosofiei ca hermeneutică*
2. Claudiu Baci, *Categoria devenirii la Hegel și Whitehead*
3. Adrian Niță, *Omul ca oglindă vie a lumii. Interpretări contemporane ale unei idei leibniziene*
4. Erwin Kessler, *Noțiunea de diversitate în teoriile estetice din a doua jumătate a secolului XIX până în prima jumătate a secolului XX*

PROIECTUL NR. 4

Titlul proiectului: *Aplicațiile teoriei categoriilor în filosofia românească contemporană*

Titular de proiect: dr. Mona Mamulea

Durata: 2015-2020 (prelungire 2021-2024)

Stadiul actual al cunoștințelor: Proiectul de mai sus continuă cercetarea din anii precedenți (2008–2014), axându-se pe *perioada contemporană* a filosofiei din România, care începe cu școala lui Titu Maiorescu. Până în 2015, colectivul de istorie a filosofiei românești a readus în discuție și a analizat – din perspectiva și cu mijloacele cercetării filosofice actuale – categorii ontologice și cosmologice (precum „existența”, „ființa”, „realitatea”, „timpul” și „spațiul” ș.a.), cercetări care au fost publicate în seria anuală de *Studii de istorie a filosofiei românești*, volumele IV–X (2008–2014).

Justificarea cercetării:

Continuarea proiectului de cercetare asupra categoriilor în spațiul filosofic românesc este importantă din cel puțin două motive: (1) pune bazele unui dialog filosofic intercultural și (2) completează soluțiile care s-au dat până acum problemelor universale ale filosofiei cu răspunsuri specifice venite din spațiul românesc.

Evaluarea categoriilor și conceptelor cu care au operat filosofi români contemporani se face, pe de o parte, cu scopul de *a situa filosofia din spațiul cultural românesc în dialog cu filosofile occidentale, prin intermediul noțiunilor și, implicit, al problematicilor comune*. O a doua miză este aceea de *a identifica și difuza soluțiile specifice pe care filosofi români le-au dat unor probleme universale*.

Forme de valorificare a cercetărilor:

Rezultatele cercetării vor fi publicate în volumele seriei tematice inițiate în anul 2006, „Studii de istorie a filosofiei românești”, care a ajuns în prezent la cel de-al X-lea volum, precum și în revistele Institutului: *Revista de filosofie*, *Revue roumaine de philosophie* și *Cercetări filosofică-psihologice*.

Colectivul de cercetare: Mona Mamulea, Viorel Cernica, Titus Lateș, Mihai Popa, Eugeniu Nistor, Marian Nencescu.

Numărul temelor din cadrul PROIECTULUI NR. 4 : 6 teme.

TEME DE CERCETARE incluse în Proiectul nr. 4 pentru 2022:

1. Mona Mamulea, *Concepte centrale ale filosofiei minții în gândirea teoretică românească*
2. Viorel Cernica, *Categorii filosofice clasice în interpretare postmodernă: subiectul, experiența și actul de a pre-judeca*
3. Titus Lates, *Esență și fenomen în filosofia românească din secolul al XX-lea*
4. Mihai Popa, *Universal și particular în istorie la Constantin Noica*
5. Eugeniu Nistor, *Sistemul categorial în filosofia lui C. Rădulescu-Motru*

II. SECȚIA DE PSIHOLOGIE

PROGRAMUL DE CERCETARE NR. 2

Denumire: *SĂNĂTATE MENTALĂ ȘI STARE DE BINE: IMPLICAȚII ȘI MODALITĂȚI DE INTERVENȚIE MODERNE*

Durata: 2014 – 2016 (prelungire 2017-2024)

Coordonator: Prof.univ.dr. MARGARETA DINCĂ

Stadiul actual al cunoștințelor: *Pactul European pentru Sănătate Mentală și Stare de Bine*¹ reafirmă faptul că sănătatea mentală este un drept uman de o importanță fundamentală care permite cetățenilor să se bucure de o stare de bine, de calitatea vieții lor și de sănătate, promovând în același timp învățarea, munca și participarea în societate. Propunând ca direcții principale de acțiune: 1) prevenirea depresiei și a suicidului; 2) educația și sănătatea mentală a copiilor, adolescenților și tinerilor; 3) sănătatea mentală la locul de muncă; 4) sănătatea mentală a persoanelor vârstnice; 5) combaterea stigmatizării și excluderii sociale; pactul recunoaște nevoia de îmbunătățirea cunoștințelor în domeniul sănătății mentale prin studiul cauzelor, determinantilor și implicațiilor pe care le au atât boala, cât și sănătatea mentală, precum și a posibilităților de intervenție la nivel individual și social.

Scopul programului: În acest context, demersul nostru de cercetare are nu doar valoare teoretică – sintetizând și îmbogățind cu informații științifice pertinente multiple domenii de mare interes precum cele ale resurselor umane, psihologiei clinice sau psihologiei dezvoltării, dar și valoare practică, deoarece răspunde unor nevoi sociale actuale, imperative și concrete.

Rezultate anticipate: Elaborarea de studii și monografii, comunicări științifice prezentate în cadrul unor conferințe de prestigiu, studii și articole publicate în reviste științifice relevante la nivel național și internațional (indexate BDI și/sau ISI).

Modul de valorificare a rezultatelor cercetării:

- Inițierea unei serii de simpozioane științifice organizate semestrial în

¹ European Pact for Mental Health and Well-being (2008) Available at: http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/mental/docs/pact_en.pdf

cadru Departamentului de Psihologie

- Studii și articole publicate în „Revista de psihologie”, „Romanian Journal of Psychology” și „Cercetări Filosofico-Psihologice”; în alte publicații ale institutului;
- Volume și monografii publicate la edituri de prestigiu din țară și străinătate; volume ale unor conferințe naționale și internaționale;

Colectivul de cercetare: Ruxandra Gherghinescu, Andra Bolohan, Georgeta Preda, Aurora Liiceanu (cercetător asociat), Margareta Dincă, Bogdan Danciu, Mihai Ioan Micle, Gabriel Oancea (cercetător asociat), Corneliu-Ștefan Liță, Mihaela Camelia Popa, Gabriel Ungureanu, Constantin Edmond Cracsner (cercetător asociat), Simona Glăveanu (cercetător asociat), Adrian Prisăcaru (cercetător asociat), Grigore Nicola (cercetător asociat).

Numărul de proiecte de cercetare din cadrul PROGRAMULUI NR. 2: 4 proiecte

PROIECTUL NR. 1

Titlul proiectului: *Provocări ale realității cotidiene. Aspecte psihologice*

Titular proiect: Dr. Margareta Dincă (c.s. III)

Durata: 2017-2019 (prelungire în 2020-2023)

Stadiul actual al cunoștințelor:

Analizând bibliografia aferentă problematicii valorilor, se poate observa o remarcabilă perenitate a studiului acestora, interes care se datorează faptului că ele direcționează atitudinile, comportamentele și opiniile și, constituite în sisteme consistente de valori, se susțin una pe cealaltă, determinând alegerile pe care actorii sociali le fac în orice moment. Se poate afirma astfel că valorile au un impact imediat asupra a tot ce se petrece cu actorii sociali și societățile, familia, relațiile sociale, sistemele legislative, modul de funcționare a economiei etc., toate depinzând de modul în care actorii sociali își imaginează că ar trebui să ființeze societatea.

În acest context, cercetarea propusă încearcă să răspundă la unele întrebări referitoare la identitatea morală într-un moment ce necesită reflecții asupra responsabilității și coeziunii sociale a actorului social și a comunității. Astfel, logica cercetării pornește de la valori și de la dubla ipostază în care pot fi regăsite (în exterior și interiorizate în diferite grade), se interoghează asupra unor factori ce contribuie la construcția morală, având ca punct final analiza integrității și consistenței morale a actorului social în viața cotidiană. Prezentul proiect de cercetare abordează astfel problematica valorilor, în calitate de ghid comportamental.

Considerăm că rezultatele cercetării prezintă interes deoarece atât valorile cât și structura și dinamica identității morale pot fi privite ca aspecte ale personalității care susțin și motivează atitudinile și comportamentele.

Este vorba despre o încercare de cartografiere a implicărilor valorice din mediul studentesc, în vederea constituirii unei hartă a valorilor care să reflecte diferitele grade de importanță acordate lor într-o populație de studenți ca grup social.

Astfel, în urma cercetării dimensiunilor pe care se focalizează cercetarea, expectăm să putem creiona un portret al studentului nu numai din punctul de vedere al preferințelor pentru anumite valori cât și în ceea ce privește consistența sa în cadrul exercițiului moral. Analiza nivelului de stabilitate emoțională și aderarea la anumite credințe expectăm să sugereze structuri și dinamici implicate în responsabilitatea morală, în vederea unor intervenții în social.

Psihosomatizarile, sau tulburările psihologice somatoforme, reprezintă factori

personali implicați în activitate profesională cu efecte dezorganizatoare. Sunt tulburări cronice caracterizate prin multiple simptome somatice persistente în timp, fără o bază fizică sau funcțională determinabile prin/de investigații clinice (Shaw & DeMaso, 2006). Durerea somatică declanșată de o suferință psihică, este o modalitate de a exprima conflictul prin simptome somatice fără substrat medical (Abbey, 1996). Este o realitate psihică, o sursă de suferință pentru pacient care se asociază frecvent cu depresie și anxietate. Termenul tulburare psihosomatică denumește această suferință psihică care este prezentă în grade diferite în funcție de intensitatea somatizării.

Pentru a dovedi importanța studiului acestei categorii de factori este suficient să verificăm statisticile medicale. Astfel, 20-25% dintre toate vizitele la medicii de familie sunt pentru simptome ușoare, fără o cauză organică. Iar 20-40% dintre pacienții care ajung la medicii specialiști nu pot fi diagnosticați căci prezintă aceste simptome „inexplicabile” sau „funcționale” (Vraști, 2019). Alte studii arată că prevalența simptomelor inexplicabile medical este între 5% și 65% la nivelul îngrijirilor primare și între 37% și 66% în clinicile de specialitate. Conform Vraști (2019) într-o metaanaliză făcută de Haller și colab. (2015), procentul pacienților cu cel puțin un simptom inexplicabil medical reprezintă între 40,2% și 49% din totalul consultațiilor la nivelul îngrijirilor primare (p. 2). În Germania, Hiller și colab. (2006) în urma unui studiu pe o populație semnificativ statistică susțin că 81,6% dintre persoanele analizate au raportat cel puțin un simptom dintr-o listă de 53 de simptome somatice cunoscute a fi fără o cauză organică.

Contractul psihologic se definește ca fiind opiniile, judecățile și convingerile oamenilor cu privire la obligațiile colective atât ale angajatului cât și ale personalului administrativ (Bal, De Lange, Jansen & Van Der Velde, 2008). Îndeplinirea contractului psihologic implică întregul amestec de angajamente individuale, aptitudini și înțelegerea perspectivelor nonverbale, nerostite, ce rezultă din obligația reciproc consimțită și desfășurată în relația dintre angajatul unui anumit departament și managementul organizației. Îndeplinirea contractului psihologic asigură faptul că managementul oferă stimulente corecte și bazate pe performanță și asigurarea locului de muncă pe termen lung, iar angajatul, la rândul său, oferă angajament și muncă onestă (Hassan & col., 2011). Contractul psihologic este deschis la schimbări inovatoare în mod regulat (Mutendi & col., 2019, Bal & col., 2010). Termenul de încălcare este definit ca eșec în îndeplinirea sau respectarea oricărei promisiuni sau obligații asumate (Ahmad & Khan, 2015). Îndeplinirea acestuia duce la performanță cu o mai bună implicare a angajaților, iar neîndeplinirea sa scade performanța.

Toate aceste studii dovedesc importanța psihosomaticii în domeniul științelor

umane și a sănătății mintale. Fiind patologii minore, ele însoțesc activitatea cotidiană cu efecte disconfortante care nu se asociază cu întreruperea activității profesionale, ci doar cu reducerea capacității de lucru.

Studiul este concordant cu una din propunerile EFPA (Pactul European pentru Sănătate Mentală și Stare de Bine) și anume, ”nevoia de îmbunătățirea cunoștințelor în domeniul sănătății mentale prin studiul cauzelor, determinanților și implicațiilor pe care le au atât boala, cât și sănătatea mentală, precum și a posibilităților de intervenție la nivel individual și social.”

Forme de valorificare a cercetărilor:

a) – elaborarea de studii și articole pentru publicațiile:

- Revista de psihologie
- Journal of psychology
- Cercetări filosofice și psihologice
- Journal of Child and Family Studies (Springer, impact factor: 1.422)

b) – editarea unui volum colectiv;

c) – prezentarea de comunicări științifice la sesiunile anuale ale institutului, la conferințe naționale și internaționale.

Colectivul de cercetare: Margareta Dincă, Bogdan Danciu

Numărul temelor din cadrul PROIECTULUI NR. 1: 1 temă.

TEMA DE CERCETARE inclusă în Proiectul nr. 1 pentru 2022:

1. Margareta Dincă, Bogdan Danciu, *Factori personali si profesionali implicati in angajamentul organizational. Psihosomatizarile ca elemente de influenta asupra angajamentului organizational.*

PROIECTUL NR. 2

Titlul proiectului: *Vulnerabilități ale tinerilor în mediul virtual*

Titular proiect: Dr. Mihai-Ioan Micle, CS II

Durata: 2022-2023

Stadiul actual al cunoștințelor: Punctul de plecare al acestei cercetări îl reprezintă o serie de cercetări desfășurate și care subliniază faptul că pe lângă beneficiile pe care New Media le aduce tinerilor în termeni de creștere a vizibilității lor și a opiniilor în spațiul public, dezvoltarea de noi abilități ori extindere a cunoașterii, prezența acestora în mediul online este corelată și cu o serie de riscuri dintre cele mai diverse (pornind de la posibilitatea de a deveni victimele unor fraude/înșelătorii și până la forme grave precum divulgarea unor aspecte care țin de viața privată, abuzuri sexuale/emoționale, implicarea în activități infracționale etc.). Concluziile acestora urmează a fi avute în vedere la elaborarea cadrului teoretic și formularea întrebărilor și obiectivelor de cercetare. De asemenea, Strategia Națională de Apărare a Țării pentru perioada 2020-2024 subliniază riscurile asociate criminalității informatice.

O altă cercetare (Csipkes, 2018) care a avut la bază metoda focus-grupului a scos în evidență o serie de aspecte cu privire la comportamentul tinerilor în mediul online, unele dintre acestea fiind de natură a-i expune unor situații de abuz sexual sau emoțional. Deși în repetate rânduri a fost subliniată importanța unui control parental al cu privire la comportamentul în mediul online al tinerilor, participanții la focus grup (elevi ai unui liceu din Cluj - Napoca) s-au declarat deranjați de supravegherea exercitată de către părinți preferând folosirea unor setări de natură a restricționa accesul părinților/rudelor/cunoscuților la conținutul conturilor de socializare online. Mai mult, aceștia par a prefera acele modalități de comunicare care asigură un grad ridicat de confidențialitate (Instagram sau Snapchat). De asemenea, subiecții tind să minimizeze riscurile unor agresiuni în spațiul online, de cele mai multe ori având tendința de a-și supraevalua abilitățile de a identifica acele persoane care pot avea o serie de intenții mascate în raport cu ei. Deși tocmai pentru a-i proteja pe copii și tineri o serie de rețele sociale/aplicații impun o serie de reguli cu privire la vârsta minimă a utilizatorilor aceasta nu pare a fi un impediment pentru subiecți, aceștia comunicând date false cu privire la identitatea lor/data nașterii. De asemenea, deși în marea lor majoritate cei care au participat la focus-grup au negat că au transmis poze/filme înfățișându-i dezbrăcați/îmbrăcați sumar, aceștia au declarat faptul că au în grupul lor de prieteni persoane care transmit persoanelor cunoscute în mediul online asemenea materiale. Un aspect interesant reliefat de către

studiu a fost acela al scăderii popularității Facebook-ului în rândul tinerilor, aceștia ”migrând” spre alte rețele de socializare. De exemplu, fetele utilizează mult mai intensiv Instagramul, motivele fiind reprezentate de posibilitățile mai mari de editare a fotografiilor, posibilitatea de a produce povestiri (instastory) precum și caracterul preponderent foto-video al rețelei. Un alt factor care a contribuit la popularitatea Instagramului este dat și de faptul că în general acesta este folosit de către persoane tinere astfel încât posibilitatea de a fi monitorizată prezența/comportamentul în această rețea de către părinți este mai redusă. Având în vedere inter-conectivitatea cu alte conturi tinerii din cadrul studiului au declarat faptul că au existat situații când imagini cu ei în ipostaze neconforme vârstei (de exemplu, consumând băuturi alcoolice) au ajuns la cunoștința părinților. Reacția acestora a fost, de cele mai multe ori, de a limita/restricționa și mai mult posibilitate ca pe viitor să se mai confrunte cu situații similare. Un alt factor care este de natură a contribui la exercitarea unui control adecvat de către adulți asupra comportamentului copiilor/tinerilor în mediul online este dat și de faptul că aceștia utilizează în accesarea acestui mediu preponderent smartphonurile.

Într-o altă cercetare (Stefanescu, Chirita, Chirita, & Chele, 2009) cu privire la factorii care influențează implicarea adolescenților din România în comportamente riscante în mediul online avea să se evidențieze faptul că utilizarea internetului în rândul tinerilor este larg răspândită, uneori timpul petrecut în mediul online putând indica chiar existența unei veritabile adicții. De asemenea, tinerii preferă să găsească răspunsuri la o serie de preocupări cu privire la viața sexuală pe internet. Totodată, profitând de anonimitatea pe care și-o pot asuma în mediul virtual aceștia se angajează în discuții pe teme sexuale în cadrul serviciilor de mesagerie. Cu toate acestea, din perspectiva demersului nostru, cercetarea nu mai prezintă relevanță având în vedere faptul că din anul 2009 când articolul a fost redactat au intervenit o serie de schimbări semnificative în mediul virtual (dezvoltarea aplicațiilor de socializare, scăderea utilizării PC-ului în raport cu smartphonurile).

Metodologia de cercetare pe care o propunem se subsumează conceptului de pluralism metodologic (triangulație), combinarea unor metode de cercetare calitative și cantitative fiind de natură a asigura o validitate crescută a rezultatelor cercetării.

În aceste condiții, documentarea prealabilă este de natură a evidenția principalele repere care vor jalona parcursul cercetării în termeni de precizări conceptuale, tendințe, repere cantitative, politici și strategii etc. aceasta contribuind de fapt la fundamentarea teoretică a cercetării. Referitor la

studierea postărilor din cadrul forumurilor de discuții aceasta apreciem că ne permite să avem acces la o serie de relatări/experiențe ale victimelor la care, în alte condiții, poate accesul cercetătorului nu ar fi la fel de facil. În condițiile anonimității oferite de spațiul virtual victimele sunt mult mai dispuse să ofere informații cu privire la experiența lor traumatizantă. Soluția alternativă la această abordare ar putea-o reprezenta accesul la dosare penale, însă în acest caz ar trebui să luăm în considerare restricțiile care există în raport cu consultarea acestora de către persoane care nu sunt părți în cadrul dosarului penal.

Cu privire la folosirea metodei chestionarului, în acest moment avem în vedere alcătuirea unui chestionar preponderent având la bază o scală Likert în cinci puncte. Avantajul folosirii scalei Likert constă în faptul că oferă posibilitatea respondentului de a nuanța răspunsul său. Având în vedere resursele limitate implicate în cadrul acestei cercetări vom avea în vedere construirea unui chestionar care să permită o codare și prelucrare statistică relativ facilă ulterioară. În acest moment avem în vedere aplicarea chestionarului în modul online (de exemplu, folosind platforma isondaje.ro) și în mod offline. La rândul său metoda focus-grupului o apreciem ca fiind adecvată având în vedere faptul că aceasta este de natură a genera un volum semnificativ de informație, permițând subiecților să își exprime sentimentele, emoțiile ori o serie de atitudini relevante în raport cu subiectul investigat. Având în vedere specificul cercetării acest fapt este foarte important cu precizarea că mediul în care urmează a se desfășura întâlnirea trebuie să fie unul care să asigure securitatea emoțională a participanților.

Urmează a fi elaborat un calendar al lucrării după cum urmează:

1. Sumarizarea literaturii de specialitate în funcție de criteriile menționate anterior;
2. Sinteza legislativă și de jurisprudență. Colectarea datelor statistice
3. Stabilirea criteriilor de analiză și analiza propriu-zisă a termenilor și condițiilor de utilizare a rețelelor sociale
4. Analiza postărilor/articolelor din mediul online
5. Elaborarea chestionarului, testarea, aplicarea acestuia. Prelucrarea datelor obținute
6. Elaborarea întrebărilor pentru analiza focus-grup (ghid de discuții), selectarea membrilor focus-grupului, organizarea acestuia, transcrierea rezultatelor
7. Redactarea lucrării

Forme de valorificare a cercetărilor:

- a) – elaborarea de studii și articole pentru publicațiile de specialitate naționale și internaționale
- b) – prezentarea de comunicări științifice la sesiunile anuale ale institutului, la conferințe naționale și internaționale.

Colectivul de cercetare: Dr.CS GR.II Mihai Ioan Micle, Dr. Gabriel Oancea (cercetător asociat), Aurora Liiceanu (cercetător asociat), Georgeta Preda, Ștefan Liță

Numărul temelor din cadrul PROIECTULUI NR. 2: 2 teme.

TEME DE CERCETARE incluse în Proiectul nr. 2 pentru 2022:

1. Mihai Ioan Micle, Gabriel Oancea (cercetător asociat), Aurora Liiceanu (cercetător asociat), Georgeta Preda, *Vulnerabilități ale tinerilor în mediul virtual*.
2. Ștefan Liță, *Traducerea și experimentarea Chestionarului Copenhaga privind Factorii Psihosociali – varianta 3 (COPSOQ III)*

PROIECTUL NR. 3

Titlul proiectului: *Sănătatea familiei: modalități moderne de diagnostic și de intervenție psihoterapeutică*

Titular proiect: Dr. Camelia Mihaela Popa

Durata: 2021-2024

Stadiul actual al cunoștințelor: Pactul european pentru sănătate mintală și stare de bine stipulează că sănătatea mintală este un drept uman fundamental, care permite cetățenilor să se bucure de calitatea vieții lor, promovând, în același timp, rolul fundamental al familiei în dezvoltarea indivizilor și a stării lor de bine. În acest context, demersul nostru de cercetare are atât o valoare teoretică, prin identificarea principalilor factori ai sănătății familiei, începând de la constituirea ei și până la funcționarea sănătoasă a acesteia, cât și o valoare practică, prin elaborarea unor modalități eficiente de diagnoză și de acțiune psihoterapeutică, în ariile psihologiei clinice și ale psihoterapiei.

Vor fi examinate, printre altele: criteriile alegerii partenerilor de viață; modul în care impactul stresului profesional se transferă în viața cuplurilor; problematica psihologică a divorțurilor; aspectele comunicării familiale deficitare; traumele produse prin îmbolnăvirea unui membru al familiei; funcționarea familiei cu un copil autist; impactul bolilor oncologice asupra familiei; modalitățile eficiente de intervenție psihoterapeutică în cupluri.

Rezultate anticipate: Elaborarea unor studii și cărți în domeniul sanogenezei familiei, prezentarea de comunicări științifice, publicarea unor articole în reviste științifice relevante la nivel național și internațional (indexate BDI și/sau ISI).

Modul de valorificare a rezultatelor cercetării:

- Organizarea unor conferințe în cadrul Departamentului de Psihologie, pentru doctoranzi și pentru psihologii practicieni;
- Studii și articole publicate în revistele și în volumele Institutului;
- Volume publicate la edituri de prestigiu din țară.

Colectivul de cercetare: C.S. I Camelia Popa

Numărul temelor din cadrul PROIECTULUI NR. 3: 1 temă.

TEMA DE CERCETARE inclusă în Proiectul nr. 3 pentru 2022:

Camelia Mihaela Popa, *Teorii și modele explicativ-interpretative ale alegerii partenerilor de viață. Calibrarea și aplicarea de chestionare psihologice.*

PROIECTUL NR. 4

Titlul proiectului: *Stabilirea și evaluarea criteriilor psihologice cu valoare de predictor pentru activitatea de selecție*

Titular de proiect: Dr. Gabriel Ungureanu

Durata: 2019-2020 (prelungire 2021- 2022)

Stadiul actual al cunoștințelor: Așa cum se arată în nota de prezentare a ministerului educației, programa școlară pentru disciplina „Consiliere și dezvoltare personală” la nivelul claselor a V-a - a-VIII-a este cuprinsă în planul-cadru pentru învățământul gimnazial, ca disciplină de trunchi comun în aria curriculară Consiliere și orientare, având alocată 1 oră pe săptămână în fiecare dintre clasele a V-a – a VIII-a. Această disciplină contribuie la starea de bine și la consolidarea încrederii în sine a elevilor, ca persoane unice și valoroase, care își cunosc potențialul individual, interacționează armonios cu ceilalți, învață cu eficacitate și iau decizii școlare, personale, de carieră și stil de viață sănătos. De asemenea acest tip de pregătire contribuie la realizarea profilului de formare și autoformare din perspectiva a cinci dimensiuni ale dezvoltării personalității elevului, care vizează: competențe de autocunoaștere, competențe socio-emoționale, competențe de management al învățării, competențe de management al carierei și adoptarea unui stil de viață sănătos. Din perspectiva competențelor de autocunoaștere, disciplina Consiliere și dezvoltare personală contribuie la dezvoltarea capacității elevilor de a-și explora interesele, nevoile și aspirațiile, de a-și identifica și autoevalua resursele personale. Din perspectiva competențelor socio-emoționale, disciplina Consiliere și dezvoltare personală sprijină elevii în managementul adecvat al emoțiilor, comunicarea asertivă, cooperarea în grup, participarea la viața clasei, școlii și comunității. În elaborarea prezentei oferte curriculare au fost valorificate recomandările cuprinse în Rezoluțiile Consiliului Europei (2004, 2008) care subliniază rolul consilierii și orientării ca suport concret pentru câștigarea autonomiei în învățare, pentru deciziile cotidiene ale individului și facilitarea accesului la activități de consiliere pentru toți cetățenii, pe tot parcursul vieții. În același timp, programa a avut în vedere recomandările elaborate în cadrul rețelei European Lifelong Guidance Policy Network (2007-2015) cu privire la importanța dezvoltării timpurii a competențelor de management al carierei (CMS) și a necesității includerii acestora, în acord cu formulările existente și în Rezoluțiile anterior menționate, ca elemente obligatorii ale curriculumului școlar. De asemenea, au fost valorificate recomandări ale unor strategii naționale și europene din

domeniul sănătății și mediului, cum ar fi Strategia Națională de Sănătate 2014-2020 care susține promovarea aspectelor socio-emoționale în cadrul activităților curriculare sau Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă (2015) care subliniază, prin obiectivul și țintele specifice domeniului educațional, necesitatea ca elevii să dobândească abilități și cunoștințe importante în a promova dezvoltarea durabilă și un stil de viață durabil.²

Justificarea cercetării:

OBIECTIVE GENERALE

În acest sens sugerat mai sus și în acord cu cerințele și metodologia utilizată în învățământ, considerăm că o contribuție importantă la asigurarea stării de bine dpdv emoțional și eficientizarea procesului educațional o are și studierea proceselor rezilienței la elevii care se confruntă cu situații de stres, adversitate administrativă, tulburări emoționale temporare (generate de diferiți factori interni sau externi) și nu în ultimul rând de fenomenele de abandon și eșec școlar. După cum precizează savantul român Șerban Ionescu în lucrarea sa „Tratat de reziliență asistată”, reziliența face referire: *a) la o persoană care a trăit sau trăiește un eveniment cu un caracter traumatic sau adversitate cronică și care dă dovadă de o bună adaptabilitate și b) reziliența este rezultatul unui proces activ între persoană familie și mediul său înconjurător.* În ceea ce privește vârstele copilăriei el arată că: *maltratarea, boala, divorțul, decesul sau tulburarea sănătății psihice a unui părinte riscă să influențeze în mod negativ procesele de dezvoltare ale copiilor care sunt confrunțați cu acestea (Ionescu, 2013).* Acest aspect al rezilienței școlare va fi studiat sub forma unui program de intervenție psihoterapeutică concretă aplicat copiilor sau grupurilor școlare vulnerabile după indentificarea nevoilor specifice de sprijin.

OBIECTIVELE SPECIFICE

Se vor centra pe necesitățile grupului sau copiilor indentificați în lotul „rezilienților” la nivelul școlilor generale 156 și 157 din sectorul 6 București. Aceste variabile vor fi consemnate ulterior testării și interviuării subiecților. Se va proceda la măsurarea caracteristicilor rezilienței (pretestare) apoi se va aplica programul terapeutic urmând să se consemneze rezultatele intervenției. De asemeni se va proceda la indentificarea disfuncțiilor comportamentale și cognitive.

Criteriu extern -cresterea performanței școlare.

² programe.ise.ro/Portals/1/Curriculum/2017-progr/118Consiliere.

-dezvoltarea relațiilor interpersonale prin prisma proceselor afective și cognitive.

METODOLOGIA

Strategii didactice aplicate ca o combinație de metode, tehnici și instrumente didactice, precum: - **Exercițiul:** exerciții de autocunoaștere și intercunoaștere, exerciții de ascultare activă, exerciții de formulare a feedbackului, exerciții de planificare și monitorizare a învățării, brainstorming pe o temă dată, realizarea de hărți mentale pornind de la un concept relevant, exerciții de gândire critică; - **Jocul de rol și simularea:** pentru interpretarea unor stări, emoții și acțiuni ale unor personaje din povestirile, filmulețele vizionate sau ale unor personaje reale din viața elevilor; - **Studiul de caz:** pentru identificarea caracteristicilor pozitive și a limitelor unor personaje, situații, stări, emoții din viața reală a elevilor sau prezentate în materiale audio-video, a unor practici și modele care să ofere exemple de comportament;- **Proiectul:** pentru documentarea asupra unor ocupații, realizarea unor colaje pe o temă dată, realizarea unor produse personale sau de grup ca rezultate ale învățării, monitorizarea activității de învățare/timp liber, activități de planificare a învățării, realizarea unor proiecte de identificare a caracteristicilor unor ocupații; - **Investigația:** formularea unor ipoteze cu privire la strategiile personale de învățare și stilul de viață sănătos și verificarea acestora prin activități de monitorizare a progreselor în învățare, realizarea unor investigații simple despre ocupații, viața unor personalități, realizarea de interviuri între colegi, în familie, în școală, cu personal al unor companii vizitate; aplicarea de chestionare de autocunoaștere, de interese și aptitudini; - **Metode art-creative:** utilizarea unor modalități artistice de exprimare a emoțiilor prin desen, mișcare, mimă, modelaj, piese de teatru, exerciții de energizare.

Strategii didactice inspirate din modele ale învățării sociale și comunicaționale, aplicate ca o combinație de metode și tehnici și instrumente didactice precum: - **Interviul cu persoane resursă** pentru identificarea caracteristicilor de personalitate care le-au determinat alegeri de viață și carieră; - **Povestirea unor situații din viața elevilor**, analiza unor povestiri despre personaje reale sau fictive aflate în situații dificile; - **Explicația utilizată într-o manieră creativă**, pentru clarificarea unor concepte cheie cu care se operează la disciplina Consiliere și dezvoltare personală, precum: carieră, stil de viață sănătos, asertivitate, învățare eficientă, stres, motivație, perseverență, situații de criză, emoții, portofoliul

de învățare; - **Demonstrația** pentru a oferi elevilor modele de completare a unor chestionare sau fișe de lucru, pentru analiza unor comportamente dezirabile în situații de stres, pentru explorarea unor modele de tehnici de învățare eficientă, de rezolvare a conflictelor, de negociere; - **Conversația în perechi/grup**, cercul de discuții pentru împărtășirea în perechi/grup a unor experiențe personale privind succesul sau insuccesul în învățare, situații de discriminare, situații de frustrare sau de inspirație în școală, în familie, în cercul de prieteni, relatarea unor călătorii și a evenimentelor de învățare ocazionate de acestea;

Inventarele de Stimă de Sine Coopersmith (CSEI/ISSC, Coopersmith Self-Esteem Inventories) vizează evaluarea stimei de sine la copii și adulți. Inventarele au fost construite pentru a măsura atitudini evaluative ale eului în variate planuri (social, academic (școlar), familial și personal) ale existenței sale. Stima de sine este o judecată subiectivă asupra valorii exprimate în atitudinile pe care o persoană le are față de sine. De aceea stima de sine este și o componentă ce contribuie semnificativ în cadrul personalității. În ceea ce privește CSEI, termenul de 'stimă de sine' se referă la evaluarea pe care o anumită persoană o are și în mod particular o menține despre sine însăși; cu alte cuvinte, stima de sine, înțeleasă în sens general, reprezintă o expresie a acordului sau dezacordului cu sinele și indică măsura în care o anumită persoană se percepe pe sine ca fiind competentă, ca având succes, ca fiind importantă și valoroasă.

Formularul standard pentru elevi conține cinci subscale, oferind valori pentru șase scoruri, în vreme ce versiunea scurtă a acestuia include un singur scor:

	PG	ESC	CP	SEA	SD
ția	Percep	Eul	Casă –	Școală	Scala
ă	general	social –	Părinți	–	de
despre		Colegi		Experi	Distors
sine				ența	iune
				academ	
				ică	

Utilitatea CSEI: Evaluarea individuală și evaluarea primară în clasă. Prin administrarea ISSC unei persoane sau unui grup, se poate obține un nivel scăzut, mediu sau ridicat al stimei de sine. Pot fi stabilite punctele de

delimitare, iar pentru persoanele care obțin scoruri sub sau peste acestea se pot stabili demersuri viitoare de evaluare.

Planificarea programelor educative. Se poate construi un program de dezvoltare a stimei de sine. Rezultatele ISSC obținute de o persoană pot fi analizate separat, afirmație cu afirmație, pentru a identifica zonele specifice de dezvoltare.

Evaluarea programelor de dezvoltare. ISSC poate fi utilizat în fazele pre sau post dezvoltare, în cazul în care o anumită persoană a urmat un anumit program de dezvoltare personală în zona stimei de sine.³

Copiii nu se nasc cu grija de a fi buni sau răi, inteligenți sau lipsiți de inteligență, iubiți sau ignorați. Ei își dezvoltă aceste trăiri. Își formează imagini de sine - fotografii ale lor înșiși - care se bazează, de cele mai multe ori, pe modul în care au fost tratați de persoanele semnificative din viața lor, părinții, profesorii și colegii lor. Imaginea de sine este un rezultat al percepțiilor și opiniilor unei persoane despre sine. Atitudinile pozitive și sau negative și valorile prin intermediul cărora un individ își percepe propria imagine de sine, precum și evaluarea și judecățile de valoare pe care individul le face cu privire la această imagine de sine generează stima de sine al unei persoane.

Stima de sine este un set de atitudini și credințe pe care o persoană le poartă cu sine în confruntarea cu lumea. Aceasta include credințe cu privire la așteptarea de a avea succes sau de a eșua, cu privire la cât de mult efort ar trebui investit, dacă sau nu a eșua într-o sarcină dată ar „răni” sau nu și dacă persoana va deveni mai capabilă ca urmare a diferitelor experiențe. În termeni psihologici, stima de sine oferă o stare mentală ce pregătește persoana să reacționeze astfel încât să obțină succes, acceptare și forță personală.

Stima de sine nu este ceva complet separat de performanța școlară la citire, matematică și de abilitățile fizice și sociale. Este o parte importantă, integrantă a performanței. Copiii cu un nivel ridicat al stimei de sine obțin performanțe școlare mai bune decât copiii cu un nivel mai scăzut al stimei de sine. Aparent, copiii care au o părere bună despre capacitatea lor de a avea performanță la școală și care se așteaptă să aibă rezultate bune, chiar obțin rezultate bune la școală.⁴

Forme de valorificare a cercetărilor:

³ www.testcentral.ro/ro/produse/teste-clinice/inteligența-emoțională/csei/

⁴ Idem.

- a) elaborarea de studii și articole pentru publicațiile de specialitate;
- b) prezentarea de comunicări științifice la sesiunile periodice ale institutului.
- c) prezentarea de comunicări științifice la conferințe naționale și internaționale.
- d) elaborarea unui raport de cercetare tehnoredactat ca preprint.

Colectivul de cercetare: Gabriel Ungureanu, Grigore Nicola (cercetător asociat), Lect.univ.dr. Simona Glăveanu (cercetător asociat), Dr. Adrian Prisecaru (cercetător asociat)

Numărul temelor din cadrul PROIECTULUI NR. 5: 2 teme.

TEME DE CERCETARE incluse în Proiectul nr. 5 pentru 2022:

1. Gabriel Ungureanu, Grigore Nicola (cercetător asociat), Adrian Prisăcaru (cercetător asociat), Simona Glăveanu (cercetător asociat), *Evaluarea psihologică a subiecților prin prisma variabilelor predictor.* (prelungire 2022)
2. Gabriel Ungureanu, Grigore Nicola (cercetător asociat), Adrian Prisăcaru (cercetător asociat), Simona Glăveanu (cercetător asociat), *Aplicarea programului de consiliere la nivelul subiecților incluși în lotul de studiu.* (prelungire 2022)